

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 04 » « 09 » 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика викладання музичних дисциплін у
вищій школі

Освітній рівень: другий (магістерський)
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі» для студентів галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Розробник: Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва.

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва

_____ (Олексюк О.М.)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

«___» _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання музичних дисциплін у
вищій школі

Освітній рівень: другий (магістерський)
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі» для студентів галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Розробник: Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва.

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва

_____ (Олексюк О.М.)

ЗМІСТ:

Пояснювальна записка

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Програма

Змістовий модуль I.

Змістовий модуль II.

Змістовий модуль III.

Змістовий модуль IV.

Плани семінарських занять

Питання до модульних контрольних робіт

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі»

V. Завдання для самостійної роботи

VI. Методи навчання

VII. Методичне забезпечення курсу

VIII. Рекомендована література

Основна

Додаткова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна мистецька освіта вимагає підвищення якості навчання майбутніх фахівців, проведення організаційних дій для посилення методичної підготовки студентів шляхом поглиблення і вдосконалення методичного забезпечення з хорового диригування і суміжних музичних дисциплін, самостійного опрацювання майбутніми учителями музики сучасних наукових хорознавчих праць і методичних розробок, наукових досліджень і статей, їх активної участі у науково-дослідній роботі. У сучасній мистецькій освіті вирішення цього питання є особливо актуальним і потребує уваги педагогів та науковців.

Міждисциплінарні зв'язки у мистецькій галузі мають ряд суттєвих особливостей. Майбутні викладачі музичних дисциплін повинні не тільки знати загальні наукові поняття, факти, закони, а ще мати уявлення про різні напрямки світового мистецтва, вміти узагальнювати традиційні та інноваційні наукові дослідження у галузі музикознавства, шкільної психології і педагогіки, знати і застосовувати у своїй творчій роботі музичні комп'ютерні технології та інноваційні програми.

Одним із головних показників і чинників творчого зростання молодих науковців будь-якої спеціальності є оволодіння методичним мисленням, усвідомлення наукових закономірностей, способів пояснення явищ не лише на методологічному, а й методичному рівні. Поглиблення методичного рівня фахової підготовки визначається мірою відповідності таким вимогам, як: постійне самовдосконалення викладача музичних дисциплін, застосування інноваційних та комунікаційних технологій та творчий контакт викладача зі студентами.

Курс є однією з основних дисциплін, спрямованих на становлення методичної компетентності магістрів вищих навчальних закладів розрахований на активізацію самостійної творчої роботи магістрів у процесі підготовки до занять з музичних дисциплін у вищій школі.

Програму курсу укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітнього рівня, алгоритму вивчення навчального матеріалу з даної дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові й технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Методична компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін – це інтегральна здатність особистості володіти методичними знаннями, уміннями контролювати і аналізувати навчальний процес, оцінювати якість знань для досягнення мети, шукати нові шляхи та ефективні методи навчання, впевнено володіти сучасними інноваційними методами і технологіями та впроваджувати їх у навчальний процес.

Мета та завдання курсу – сформувати у магістрів методичну компетентність, яка передбачає здатність:

- аналізувати необхідну методичну інформацію;
- розробляти методичну систему викладання музичних дисциплін;

- узагальнювати і формулювати положення і кваліфіковано оформляти методичні матеріали.

У результаті вивчення курсу студент має оволодіти знаннями про:

- категоріально-понятійний апарат методики викладання музичних дисциплін у вищій школі;
- програмне забезпечення методичних дисциплін;
- створення методичної системи

Студент має вміти:

- володіти методами викладання музичних дисциплін у вищій школі;
- складати навчальні програми музичних дисциплін у вищій школі;
- здійснювати пошук необхідної методичної інформації;
- володіти мультимедійною технікою та застосовувати її у методичній діяльності.

У результаті вивчення курсу студенти мають сформувати програмні компетентності. Магістрант має володіти такими **загальнокультурними** компетентностями:

- аргументовано доводити особисту позицію у відношенні сучасних проблем в галузі музичного мистецтва та культури, науки і педагогіки;
- застосовувати основні методи та принципи викладання музичних дисциплін у вищій школі;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології в методиці викладання музичних дисциплін у вищій школі.

Методичні компетентності:

- застосовувати основні положення та методики викладання у вирішенні професійних завдань, аналізувати актуальні проблеми і процеси в галузі музичного мистецтва;
- викладати в освітніх закладах вищої освіти дисципліни, що відповідають спрямованості основних освітніх програм;
- використовувати різноманітні педагогічні технології та методи в галузі музичної освіти;
- розробляти навчально-методичні комплекси, методичні посібники та матеріали у відповідності з програмою музичної дисципліни, яку вони викладають, для усіх форм навчання;
- розробляти нові освітні програми та дисципліни, створювати умови для їх введення в практику;
- проводити моніторинг, організовувати і проводити науково-практичні лекції, семінари, майстер-класи.

Професійні компетентності:

- здійснювати на високому художньому та технічному рівні музично-виконавську діяльність та представляти її результати громадськості;
- бути мобільним у засвоєнні різноманітного класичного та сучасного репертуару, брати участь в культурному житті суспільства, розвиваючи художньо-технологічну та освітню сфери діяльності;
- виконувати наукові дослідження в області музичного мистецтва, культури та

музичної освіти;

- розробляти перспективні та поточні програми діяльності закладів культури та мистецтв, репертуарні плани студентів, плани творчих конкурсів, здійснювати художнє керівництво творчими колективами;
- брати участь у громадських дискусіях з питань розвитку музичного мистецтва та освіти.

Мистецькі компетентності:

- здатність до вільного оперування мистецькими знаннями;
- уміння мобільно застосовувати наявні знання в контексті конкретного музичного твору;
- здатність до проведення художніх паралелей між стильовими напрямками та жанрами музики та інших видів мистецтв;
- відтворення об'єктивного змісту твору і вираження суб'єктивного ставлення до музики;
- дотримання стильових засад виконавства;
- артистичне втілення інтерпретаційного задуму в реальному звучанні; здатність вибирати педагогічно доцільний репертуар;
- спроможність визначати навчально-виховний потенціал музичного твору, передбачати труднощі і способи їх подолання в роботі над ним з дітьми;
- уміння захоплювати школярів власним виконанням і словесним поясненням у процесі музично-просвітницької роботи.

Програмні результати навчання:

- сформованість світогляду, активної громадської позиції, загальної культури. Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні судження;
- уміння працювати в команді (творчому колективі). Вільне володіння українською мовою, культура мовлення. Готовність до професійного спілкування іноземною мовою. Емоційна стабільність, толерантність.
- готовність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності;
- володіння методикою викладання музичних дисциплін у вищій школі (відповідно до обраної спеціалізації). Здатність добирати ефективні й педагогічно доцільні форми та методи роботи із студентами.
- знання теорії та методології музичної освіти. Готовність до науково-педагогічної діяльності у вищій школі. Здатність до самостійного наукового пошуку в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.
- розуміння технології укладання навчальних і робочих програм з фахових дисциплін. Володіння дидактичним матеріалом з музично-теоретичних методичних і музично-виконавських дисциплін.
- здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

Перелік дисциплін, засвоєння яких необхідно студентам для вивчення курсу: педагогіка вищої школи, психологія вищої школи, історія музики.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>4 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>120 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Спеціальність 025 Музичне мистецтво</p> <p>Галузь знань 02 Культура і мистецтво</p> <p>Освітній рівень: другий (магістерський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 5</p> <p>Семестр: 9-10</p> <p>Аудиторні заняття: 32 год. з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): <i>16 Годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>16 Годин</i></p> <p>Самостійна робота: 50 год.</p> <p>Модульний контроль: 8 год.</p> <p>Вид контролю: <i>екзамен (30 год)</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Разом	Лекцій	Семінарські	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі як галузь педагогічної науки»							
1.1	Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: предмет, проблематика, міждисциплінарні зв'язки	14	2	2	10		
2.1.	Наукові підходи та принципи викладання музичних дисциплін у вищій школі	14	2	2	10		
	Модульний контроль	2				2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «Організація та методика проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі»							
1.2	Програмові вимоги та завдання музичних дисциплін у вищій школі.	14	2	2	10		
2.2	Зміст і структура заняття з музичних дисциплін у вищій школі	14	2	2	10		
	Модульний контроль	2				2	
<i>Разом</i>		60	8	8	40	4	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «Методика роботи над музичним твором у вищій школі»							
1.3.	Етапи, форми та методи роботи викладача та студента над музичним твором	4	2	2			
2.3.	Педагогічний репертуар у методиці викладання музичних дисциплін у вищій школі	4	2	2			
	Модульний контроль	2				2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «Компетентнісна модель викладача музичних дисциплін у вищій школі»							
1.4.	Зміст і структура професійної діяльності викладача вищої школи	4	2	2			
2.4	Професійна компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі	14	2	2	10		
	Модульний контроль	2				2	
<i>Разом</i>		30	8	8	10	4	30
<i>Разом за навчальним планом</i>		120	16	16	50	8	30
							Екзамен

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі як галузь педагогічної науки

Тема 1.1. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: предмет, проблематика, міждисциплінарні зв'язки

Зміст навчальної дисципліни та закономірності функціонування методичної системи. Міждисциплінарні зв'язки з педагогікою вищої школи, психологією вищої школи, історією музики. Співвідношення дидактики і методики викладання музичних дисциплін у вищій школі.

Головні компоненти методичної системи: цільовий, комунікативний, змістово-організаційний, аналітико-результативний. Результативність впливу чинників на дидактико-методичний процес: предмет навчання, викладач, студент, навчальна ситуація, умови навчання.

Рекомендована література: 1, 4, 5

Тема 2.1. Наукові підходи та принципи викладання музичних дисциплін у вищій школі

Сучасні наукові підходи: аксіологічний, герменевтичний, компетентнісний.

Система принципів: принцип єдності навчання, освіти та виховання; принцип науковості; принцип доступності; принцип систематичності навчання; принцип усвідомленості та активності студента; принцип наочності; принцип ґрунтовності засвоєння навчального матеріалу; принцип зв'язку навчання з життям.

Принципи: (професійно-педагогічна спрямованість навчання, науковість, систематичність, послідовність, доступність, педагогічна доцільність, зв'язок теорії з практикою, єдність інтелектуальної, естетичної і духовної сфер діяльності студентів, єдність художнього і технічного, художня цінність навчального репертуару, жанрова і стильова різноманітність навчального репертуару, поліфункціональність навчального репертуару).

Рекомендована література: 1, 4, 5

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Організація та методика проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі

Тема 1.2. Програмові вимоги та завдання музичних дисциплін у вищій школі.

Музичні дисципліни у структурі професійної підготовки магістра спеціальності «Музичне мистецтво» (аналіз навчальних планів і програм

вищих педагогічних і мистецьких навчальних закладів). Мета і завдання фахової підготовки студентів вищих навчальних закладів: 1) опанування студентом техніки гри на музичному інструменті, вокально-хорової роботи, викладання музично-теоретичних дисциплін; 2) оволодіння інтерпретаційними вміннями; 3) розвиток музичних здібностей студентів (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо); 4) формування педагогічного репертуару та засвоєння методів роботи над музичним твором; 5) розвиток інтелектуальної, естетичної і духовної сфер студента на високохудожніх зразках вітчизняної і зарубіжної музики; 6) формування виконавської манери та сценічної культури майбутніх викладачів вищої школи.

Рекомендована література:2, 5, 9

Тема 2.2. Зміст і структура заняття з музичних дисциплін у вищій школі

Особливості проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі. Вимоги до проведення занять в інструментальних класах педагогічного коледжу. Структура заняття з музичних дисциплін у вищій школі (робота над гамами, вправами, етюдами; вивчення поліфонічних творів; робота над творами великої форми; вивчення різнохарактерних п'єс; робота над хоровою партитурою; Робота над конспектом лекцій з музично-теоретичних дисциплін). Форми організації, методи та засоби навчання.

Форми організації навчання: лекція, семінар, лабораторне заняття, практичне заняття, індивідуальне заняття, навчальна конференція, консультація, навчальна гра, самостійна робота та інші. Контрольні заходи: іспити (заліки), модульний контроль, контрольні роботи, контрольна перевірка оволодіння професійними знаннями, навичками і вміннями з різних предметів, звітні концерти, представлення результатів наукових досліджень.

Методи: дидактичні методи – словесний, ілюстративний, словесно-ілюстративний, репродуктивний, репродуктивно-варіативний, проблемно-пошуковий, педагогічне спостереження, педагогічний аналіз, педагогічне проектування, педагогічне моделювання, педагогічна імпровізація; загальнонаукові методи – аналіз, узагальнення, систематизація, синтез, порівняльний аналіз, рефлексія; спеціальні музичні методи – зорове охоплення нотного тексту на кілька тактів наперед, слухове уявлення, слуховий аналіз, слухове регулювання, наслідування, спрощення фактури музичного твору, творча адаптація музичного твору, імпровізація.

Рекомендована література:1, 7, 9

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Методика роботи над музичним твором у вищій школі

Тема 1.3. Етапи, форми та методи роботи викладача та студента

над музичним твором

Етапи роботи над музичним твором: *перший* – створення художнього образу задуму (синтез); *другий* – осмислення, якісне визначення деталей (аналіз); *третій* – художнє оформлення інтерпретації твору (синтез).

Роль викладача в роботі над музичним твором. Герменевтична інтерпретація музичного твору. Чинники взаємодії смислових контекстів студента і викладача: включення третього елемента у процес розуміння твору; емпатійне проникнення в логіку тексту, вслуховування в текст; осягнення тексту у формі ідентифікації; подолання герменевтичного кола; розширення контексту на основі творчого «домислювання»; уява як елемент герменевтичного досвіду; співвідношення художньо-образних структур з типами духовного розвитку студента і викладача.

Рекомендована література: 4, 5, 7

Тема 2.3. Педагогічний репертуар у методиці викладання музичних дисциплін у вищій школі

Репертуар як засіб розвитку і професійного самовдосконалення студента. Структура навчального репертуару: 1) гами; 2) вправи на різні види техніки; 3) етюди; 4) п'єси (кантиленного та віртуозного характеру); 5) поліфонічні твори; 6) твори великої форми (інструментальні концерти, сюїти, сонати, варіації, рондо); 7) твори шкільної програми зі слухання музики; 8) твори для ескізної роботи, читання з аркуша, підбирання на слух, транспонування тощо. Аналіз репертуарних творів: 1) художньо-педагогічний (художня цінність твору; мета і педагогічна доцільність його вивчення); 2) історико-стильовий (відомості про автора, епоху та стильові особливості твору); 3) музично-теоретичний (форма твору; фактура викладу тематичного матеріалу; тональність, ключові знаки тощо); 4) технічно-виконавський (виявлення виконавських труднощів; визначення методів роботи над твором). Формування виконавської техніки та виконавського стилю студента у процесі засвоєння навчального репертуару.

Рекомендована література: 2, 5

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Компетентнісна модель викладача музичних дисциплін у вищій школі

Тема 1.4. Зміст і структура професійної діяльності викладача вищої школи

Специфіка і зміст професійної діяльності викладача вищої школи (навчально-виховна робота, концертно-виконавська діяльність, науково-методична робота). Структура діяльності викладача вищої школи як система дій та операцій (внутрішніх і зовнішніх), спрямованих на предмет діяльності (навчання, виховання й розвиток студентів засобами музичного виконавства) задля досягнення поставлених цілей (розвиток музичних здібностей та інструментально-виконавських умінь студентів) в умовах

певного навчального закладу засобами педагогічної техніки і музично-виконавських прийомів, результатом чого є певний рівень розвитку студента.

Структура професійної діяльності викладача музичних дисциплін. Конструктивна діяльність викладача та її зв'язок з духовним проектуванням (корегування мети, завдань та нормативів музично-творчої діяльності). Організаційна діяльність викладача, спрямована на гармонійний розвиток студентів. Комунікативна діяльність викладача: емпатія, конгруентність та комунікативне ядро викладача. Дослідницька діяльність викладача як безперервне вирішення художньо-творчих завдань, спрямованих на збагачення інтелектуального потенціалу молодого покоління. Музично-виконавська діяльність викладача: здатність до емоційно-емпатичного проникнення в образний світ твору, осмислення логіки розгортання музичної думки, духовно-почуттєвих переживань. Феномен музично-виконавської імпровізації.

Рекомендована література: 4, 5

Тема 2.4. Професійна компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі

Фахові компетентності: 1) інструментально-виконавські (вільне володіння музичним інструментом; здатність до музично-педагогічної та концертно-виконавської діяльності; наявність власного виконавського стилю, творчого іміджу тощо); 2) історико-теоретичні (знання історії та традицій вітчизняної і зарубіжної інструментальних шкіл; знання теоретичних основ сольного інструментального виконавства); 3) музично-педагогічні (знання програмових вимог з основного музичного інструменту; знання змісту навчальної дисципліни, принципів і методів її викладання); 4) методичні (знання методів роботи над гаммами, вправами, етюдами, творами великої і малої форм, поліфонічними творами); 5) проєктивні та конструктивні (проєктування, добір і систематизація навчального репертуару для проведення індивідуальних занять з основного музичного інструменту зі студентами з різним рівнем підготовки); 6) дослідницькі (здатність здійснювати науково-методичну роботу з фаху – досліджувати історичні, мистецтвознавчі і педагогічні основи інструментального виконавства); 7) функціональні (наявність досвіду і готовність виконувати функції викладача основного музичного інструменту). Інформатична компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі.

Функції викладача з музичних дисциплін: навчальна, розвивальна, виховна, художньо-творча, науково-методична.

Рекомендована література: 2, 4, 5

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі як галузь педагогічної науки

Тема 1.1. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: предмет, проблематика, міждисциплінарні зв'язки

1. Охарактеризуйте предмет методики викладання музичних дисциплін у вищій школі.
2. Розкрийте міждисциплінарні зв'язки методики викладання музичних дисциплін з іншими дисциплінами.
3. Охарактеризуйте компоненти методичної системи.
4. Обґрунтуйте результативність впливу чинників на дидактично-методичний процес.

Тема 2.1. Наукові підходи та принципи викладання музичних дисциплін у вищій школі

1. Охарактеризуйте наукові підходи до викладання музичних дисциплін у вищій школі.
2. Розкрийте взаємозв'язок принципів викладання музичних дисциплін у вищій школі.
3. Наведіть приклади застосування принципів викладання музичних дисциплін у вищій школі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Організація та методика проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі

Тема 1.2. Програмові вимоги та завдання з музичних дисциплін у вищій школі. Форми організації, методи та засоби навчання

1. Проаналізуйте структуру навчальної програми з музичної дисципліни (дисципліна на вибір студента).
2. Охарактеризуйте основні складові навчальної програми, їх зміст.
3. Розкрийте мету та завдання фахової підготовки студентів вищих мистецьких навчальних закладів.

Тема 2.2. Зміст і структура заняття з музичних дисциплін у вищій школі

1. Розкрийте особливості проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі.
2. Охарактеризуйте форми організації навчання та контрольні заходи на заняттях з музичних дисциплін. Наведіть приклади їх практичного втілення.

3. Порівняйте групи загальнонаукових та дидактичних методів навчання. Наведіть приклади їх практичного втілення на заняттях з музичних дисциплін у вищій школі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Методика роботи над музичним твором у вищій школі

Тема 1.3. Етапи, форми та методи роботи викладача та студента над музичним твором

1. Визначте сутність і зміст етапів роботи над музичним твором у вищій школі.
2. Охарактеризуйте етап роботи над музичним твором, що становить підґрунтя формування навичок художньої інтерпретації.
3. Розкрийте головні завдання викладача музичних дисциплін у процесі розв'язання інтерпретаційних проблем.
4. Охарактеризуйте чинники взаємодії смислових контекстів студента і викладача у процесі герменевтичної інтерпретації музичного твору.

Тема 2.3. Педагогічний репертуар у методиці викладання музичних дисциплін у вищій школі

1. Охарактеризуйте структуру навчального репертуару.
2. Розкрийте вплив музичного репертуару на розвиток та професійне самовдосконалення студента.
3. Складіть орієнтовний репертуар для студента I курсу (музична дисципліна на вибір). Обґрунтуйте свої пропозиції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Компетентнісна модель викладача музичних дисциплін у вищій школі

Тема 1.4. Зміст і структура професійної діяльності викладача вищої школи

1. Розкрийте специфіку професійної діяльності викладача вищої школи.
2. Охарактеризуйте види професійної діяльності викладача з музичних дисциплін у вищій школі.

Тема 2.4. Професійна компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі

1. Охарактеризуйте групи фахових компетентностей: інструментально-виконавські; історико-теоретичні; музично-педагогічні; методичні; проєктивні та конструктивні; дослідницькі; функціональні.
2. Проаналізуйте функції викладача з музичних дисциплін у вищій школі.
3. Охарактеризуйте інформатичну компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Питання до модульної контрольної роботи № 1:

1. Охарактеризуйте предмет методики викладання музичних дисциплін у вищій школі.
2. Розкрийте міждисциплінарні зв'язки методики викладання музичних дисциплін з іншими дисциплінами.
3. Охарактеризуйте компоненти методичної системи.
4. Обґрунтуйте результативність впливу чинників на дидактико-методичний процес.
5. Охарактеризуйте наукові підходи та принципи до викладання музичних дисциплін у вищій школі.

Питання до модульної контрольної роботи № 2:

1. Проаналізуйте структуру навчальної програми з музичної дисципліни (дисципліна на вибір студента). Охарактеризуйте основні складові навчальної програми, їх зміст.
2. Розкрийте мету та завдання фахової підготовки студентів вищих мистецьких навчальних закладів.
3. Розкрийте особливості проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі.
4. Охарактеризуйте форми організації навчання та контрольні заходи на заняттях з музичних дисциплін.
5. Порівняйте групи загальнонаукових та дидактичних методів навчання. Наведіть приклади їх практичного втілення на заняттях з музичних дисциплін у вищій школі.

Питання до модульної контрольної роботи № 3:

1. Визначте сутність і зміст етапів роботи над музичним твором у вищій школі.
2. Розкрийте головні завдання викладача музичних дисциплін у процесі розв'язання інтерпретаційних проблем.
3. Охарактеризуйте чинники взаємодії смислових контекстів студента і викладача у процесі герменевтичної інтерпретації музичного твору.
4. Охарактеризуйте структуру навчального репертуару.
5. Розкрийте вплив музичного репертуару на розвиток та професійне самовдосконалення студента.

Питання до модульної контрольної роботи № 4:

1. Розкрийте специфіку професійної діяльності викладача вищої школи.
2. Охарактеризуйте види професійної діяльності викладача з музичних дисциплін у вищій школі.
3. Охарактеризуйте групи фахових компетентностей: інструментально-виконавські; історико-теоретичні; музично-педагогічні; методичні; проєктивні та конструктивні; дослідницькі; функціональні.
4. Проаналізуйте функції викладача з музичних дисциплін у вищій школі.
5. Охарактеризуйте інформатичну компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Питання для самостійної роботи	Кільк. годин	Література	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.					
Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі як галузь педагогічної науки					
Тема 1.1	1. Розкрийте міждисциплінарні зв'язки методики викладання музичних дисциплін з іншими дисциплінами. 2. Охарактеризуйте компоненти методичної системи.	10 год	Л. о.: 4, 5 Л. д.: 3,4	Контроль під час індивідуальних занять, підготовка повідомлень, опитування	5
Тема 2.1.	1. Охарактеризуйте наукові підходи до викладання музичних дисциплін у вищій школі. 2. Розкрийте взаємозв'язок принципів викладання музичних дисциплін у вищій школі.	10 год	Л. о.: 4, 5 Л. д.: 5	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень, опитування	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.					
Організація та методика проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі					
Тема 1.2.	1. Проаналізуйте структуру навчальної програми з музичної дисципліни (дисципліна на вибір студента). 2. Розкрийте мету та завдання фахової підготовки студентів вищих мистецьких навчальних закладів.	10 год	Л. о.: 4, 5 Л. д.: 1,2	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень, опитування	5
Тема 2.2	1. Розкрийте особливості проведення занять з музичних дисциплін у вищій школі. 2. Охарактеризуйте форми організації навчання та контрольні заходи на заняттях з музичних дисциплін. Наведіть приклади їх практичного втілення.	10 год	Л. о.: 4, 5 Л. д.: 4, 5	Контроль під час індивідуальних занять, підготовка повідомлень.	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.					
Компетентнісна модель викладача музичних дисциплін у вищій школі					
Тема 2.4.	1. Охарактеризуйте групи фахових компетентностей: інструментально-виконавські; історико-теоретичні; музично-педагогічні; методичні; проєктивні та конструктивні; дослідницькі; функціональні. 2. Охарактеризуйте інформатичну компетентність викладача музичних дисциплін у вищій школі.	10 год	Л. о.: 4, 5, Л. д.: 4, 5	Контроль під час індивідуальних занять, підготовка повідомлень.	5
	Разом	50 год			25 б.

**РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ
ПОТОЧНОГО (МОДУЛЬНОГО) КОНТРОЛЮ**

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	8	8
2.	Відвідування семінарських занять	1	8	8
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25
4.	Робота на семінарському, практичному занятті: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії	10	8	80
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Всього без підсумкового контролю			221	
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			60	
6.	Екзамен		40	
	Підсумковий рейтинговий бал		100	

Коефіцієнт - 3,68

Навчальні досягнення з дисципліни «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення в національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, співбесіда, ПМК.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове опитування; підсумкове письмове опитування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

Розподіл балів, що присвоюються протягом
вивчення дисципліни «**Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі**»

МОДУЛІ								Модульні контрольні роботи
Змістовий модуль I (семінари, самостійна робота)		Змістовий модуль II (семінари, самостійна робота)		Змістовий модуль III (семінари, самостійна робота)		Змістовий модуль IV (семінари, самостійна робота)		ЗМ I, ЗМ II, ЗМ III, ЗМ IV
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
17	17	17	17	12	12	12	17	

Разом: 221 бал

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна) семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання**: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі»

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. **Гончаренко С. С. Навчально-наукова діяльність студентів з методики музичного виховання: навчально-методичний посібник / С. С. Гончаренко. – К.: Освіта України, 2010. – 180 с.**
2. **Гончаренко С. У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення / С. У. Гончаренко. – Рівне: Волинські обереги, 2012. – 192 с.**
3. **Загвязинский В.И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 208 с.**
4. **Олексюк О.М. Методика викладання гри на народних інструментах: Навчальний посібник. – К.: ДАККиМ, 2004. – 135 с.**
5. **Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.**
6. **Олексюк О.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: Навч. посіб./ О. Олексюк, М. Ткач – К.: Знання України, 2004. – 264 с.**
7. **Олексюк О.М., Ткач М.М., Лісун Д.В. Герменевтичний підхід у вищій мистецькій освіті: колект. монограф. / О.М. Олексюк М.М. Ткач Д.В. Лісун – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 164 с.**
8. **Падалка Г.М. педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). – К.: освіта України. 2008. – 274 с.**
9. **Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.**

Додаткова

1. **Абдуллин Э.Б. Методологическая культура педагога-музыканта: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин, О.В. Ванилихина, Н.В. Морозова и др.; Под ред. Э.Б. Абдулина. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 272 с.**
2. **Ніколаєва Л.М. Основи науково-дослідницької роботи: Навч. посібник. - Львів: Сполом, 2003. – 172 с.**
3. **Щербакова А.И. Аксиология музыкально-педагогического образования. – Москва, «Прометей», 2001 – 424 с.**
4. **Мозгальова Н.Г. Теорія та методика інструментально-виконавської підготовки майбутніх вчителів музики: Монографія / Н.Г. Мозгальова; за наук. ред. О.П. Щоколової. – ТОВ «Меркьюрі-Поділля»: Вінниця, 2011. – 488 с**
5. **Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: [підручник]/Володимир Черкасов – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.**